

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, brs/zrs, j/m,

Absalom, mijn zoon, mijn zoon. Een gebroken man, diep verdrietig, verbijsterd en verslagen is David als hij de conclusie trekt dat Absalom dood is. *Mijn zoon Absalom, mijn zoon, mijn zoon Absalom. Och dat ik in jouw plaats gestorven was, Absalom, mijn zoon, mijn zoon!*

Tussen twee poortdeuren had hij zitten wachten, tussen vrees en hoop. Het was allemaal zo snel gegaan, het drong amper tot hem door. Hij hoorde nog die onheilstijding die kwam als een donderslag bij heldere hemel: *Absalom heeft zich in Hebron uitgeroepen tot koning!* Geschokt was hij – zijn bloedeigen zoon die hem naar de kroon stak? Hij had er niets van gemerkt, geen enkel signaal opgevangen van ontevredenheid of verzet. Hij dacht juist dat z'n verhouding met z'n zoon weer wat beter was geworden. Die had een danige knauw gekregen, toen Absalom uit bloedwraak over de verkrachting van z'n zusje Tamar z'n stiefbroer Amnon had vermoord. Toen was 'ie uit angst voor strafmaatregelen van zijn vader naar het buitenland gevlucht. Hij had hem toen misschien inderdaad wel wat harder moeten aanpakken. Maar hij hield ook van Absalom. Het was zo'n knappe jongen: charmant, aantrekkelijk, en met z'n prachtig lange zwarte haar maakte hij indruk op iedereen. En na drie jaar had hij niets liever gewild dan Absalom terug zien. En de jongen was teruggekomen. Het was NB z'n legeraanvoerder Joab geweest die vader en zoon weer met elkaar had verzoend. Hij herinnerde het zich nog als de dag van gisteren, hoe gelukkig hij was zijn verloren zoon weer in de armen te kunnen sluiten. Nu zou het allemaal weer goed komen en zou de rust en vrede in het paleis worden hersteld. Had hij gedacht. Maar hij had blijkbaar oogkleppen op gehad. Want hij had helemaal niets gemerkt van de verhalen die hem eergisteren werden verteld. Dat Absalom aan het stoken was gegaan. Dat 'ie de mensen die bij z'n vader om raad kwamen vragen naar de mond praatte en hen bij voorbaat gelijk gaf. Hij was blind geweest voor het feit dat de mensen in de straat met Absalom wegliepen, hem verheerlijkten en het helemaal niet zo'n gek idee vonden dat Absalom de touwtjes in handen kreeg, omdat ze zat waren van het gedoogbeleid van hun oude uitgeregeerde en weinig inspirerende koning.

Halsoverkop waren ze gevlucht. Wat een afgang was het geweest, letterlijk en figuurlijk, hun tocht huilend en barrevoets naar beneden, naar de Jordaan. Maar hij wilde alles liever dan de strijd aangaan met z'n eigen zoon. Ontroerd was hij geweest over de trouw en toewijding van zoveel knechten en lijfwachten, over de steun van mensen die hem hulp kwamen bieden. Maar ook diep gekwetst over de haat en tegenstand van anderen. In het Overjordaanse, hadden ze hun intrek genomen in Machanaim, ooit de stad van Isboeth, de zoon van Saul, die hem de troon had bevochten. En nu moest hij hier de strijd aangaan tegen zijn eigen zoon. Daar kon hij niet onderuit, want Absalom was hem met een groot leger achterna getrokken. Blijkbaar had hij er geen genoegen mee genomen dat de feitelijke macht nu aan hem was. Blijkbaar wilde hij z'n oude vader ook nog uit de weg ruimen. Het had hem gesmart. Waar had hij dat aan te danken? Was hij zo'n slechte vader geweest dan? Waar, wanneer was het misgegaan? Hoe kon een zoon zover afzakken?

Ze hadden hem verboden mee te gaan in de strijd. En hij had erin berust – hij had toch al niets meer te vertellen. Maar hij had ze op het hart gebonden: *behandel de jongen, Absalom, met zachtheid.* En toch hij was er niet gerust op. De hele dag had hij hier zitten wachten, in de poort van Machanaim. Hij had alle tijd gehad het verleden te overdenken. Maar het trok als in een roes aan hem voorbij. Omdat er voortdurend die knagende onrust was, dat vage voorgevoel. Zoals hij hier zat: ingeklemd tussen twee poortdeuren, tussen hoop en vrees.

Daar komt iemand aan! De uitkijk schreeuwt het naar beneden. David schrikt op uit z'n gedachten. *Hij is alleen.* Da's goed nieuws, sprak David zichzelf moed in. Als het een hele troep was geweest, had het betekend dat zijn leger was verslagen en had moeten vluchten.

Er komt nog iemand aan! Waarom dat nou!? Ook die brengt vast goed nieuws. Maar het hart klopt de koning in de keel.

Ik zie dat de voorste man Achimaáz is. Knap toch dat ze dat aan de loop van iemand konden zien! En David grijpt weer moed. Want Achimaáz is een goed man, en goede mensen werden nooit gestuurd met een slechte boodschap.

Alles is wel. Hijgend staat Achimaáz voor de koning. *Uw troepen hebben de overwinning behaald.* Maar wilde David dat wel horen? Hij was nu geen koning, maar vooral vader: hoe is het met m'n jongen, met Absalom? *Dat weet ik niet.* (Achimaáz wist het wel, maar wilde het niet weten. Hij laat de onheilstijding aan de tweede koerier over.)

Mijnheer de koning ontvangt een goede boodschap, want de Here heeft u recht verschaft tegenover allen die tegen u zijn opgestaan. Bezweet valt de donkere asielzoeker voor Davids voeten. Maar hij vertelt niks nieuws. David heeft weliswaar zijn troon terug, maar wil zijn zoon niet verliezen. D'r is op dit moment maar één ding dat hij wil weten: hoe is het met m'n jongen, met Absalom? Verzachtend maar duidelijk klinkt het dan: *mogen de vijanden van de koning en allen die tegen u zijn opgestaan om kwaad te doen, worden als die jongen.*

David krimpt ineen. Het is alsof er een zwaard door z'n hart gaat. Hij beseft: Absalom is dood. Hij vlucht weg, de trap op, naar boven en gooit de deur achter zich dicht. Maar de mensen in de poort horen hem huilen en snikken, horen zijn ten hemelschreiend gekerm: *Absalom, mijn zoon, mijn zoon!*

Davids hart huilt. En wij begrijpen dat. Wat wil je, als een zoon van je sterft. En ook al haalt 'ie het bloed onder je nagels vandaan, of heeft 'ie zelfs het plan je te doden, *het blijft wel je kind.* Je eigen vlees en bloed, dat je zo intens gelukkig in de armen nam toen het geboren werd, dat je zo sterk en trots op de schouders nam – kijk eens, mijn zoon! -, dat je bij de hand nam en de weg wees. *Je eigen kind...*

David huilt. En we begrijpen hem. *Dat denken we tenminste.* Maar kún je ooit het verdriet, de smart peilen van hen die een kind verloren...? Dat is een pijn die nooit verdwijnt, die je een leven lang meedraagt.

Maar bij David speelt ook nog iets anders. Want het was niet de eerste keer dat hij een zoon moest afstaan: net al noemden we de naam van de door Absalom vermoorde Amnon. Toen had David ook verdriet gehad, maar het was ander verdriet. Net als toen dat kleine baby'tje dat hij in zonde bij de vrouw van een ander verwekt had, na zeven dagen was gestorven. Toen hadden z'n dienstknechten zelfs verbaasd gestaan. Ze hadden tegen David gezegd: „Terwijl het kind nog leefde, hebt u terwille daarvan gevestigd en geweend. Maar nu het gestorven is, bent u opgestaan en hebt brood gegeten.” En wat zei David toen? „Zolang het kind nog leefde, heb ik gevestigd en geweend, omdat ik dacht: misschien is de Here mij genadig, zodat het kind in leven blijft. Maar nu is het dood – waarom zou ik dan nog vasten? Kan ik het nog doen terugkeren? *Ik zal wel tot hem gaan, maar hij keert tot mij niet terug.*”

Hoor je dat!? **Ik zal wel tot hem gaan, maar hij keert tot mij niet terug** – wat is dat geweldig mooi, en wat kun je er als gelovige ouders (in al je verdriet) ook ontzettend veel troost uithalen, dat je mag weten dat je kind veilig thuis is bij de Here in de hemel. En dat je elkaar daar, hoe dan ook, eens zult terugzien.

Ik zal wel tot hem gaan, maar hij keert tot mij niet terug. Wat een geloof, als je zoiets kunt zeggen. En dat zelfs *David* dat nog kon zeggen, na alles wat er was gebeurd, met Batseba, met Uria... Wat is God dan genadig. Wat heerlijk, dat het dan niet van ons afhangt, van onze goede daden, van onze verdienste. Waar zouden we dan zijn...of ooit komen?! Nee: God is trouw, Hij

denkt aan zijn verbond, Hij ziet ons aan in Christus Jezus, Zoon van David, onze Heer en Heiland!

Kijk, en is dat niet wat David op dit moment het meest verdriet doet? *Ziet* hij inderdaad straks in de hemel ook zijn zoon *Absalom* terug? Kon hij daar maar zo zeker van zijn als hij het was over het baby'tje van hem en Batseba. Dat baby'tje was in het genadeverbond geboren en gestorven, maar Absalom was inmiddels op een leeftijd gekomen dat hij zelf kon kiezen en zelf verantwoordelijk was. En waar David altijd vuurbang was geweest de 'gezalvde des Heren' te doden (hoe zuinig was hij geweest op het leven van koning Saul!), daar had Absalom blijkbaar niet gearzeld die 'gezalvde des Heren', die dan ook nog z'n eigen vader was, om zeep te helpen en het recht in eigen hand te nemen. Vertwijfelt vraagt David zich af, hoe het zit met het hart van zijn zoon? Had dat de Here niet vaarwel gezegd? *Och Absalom, mijn zoon, mijn zoon, was ik maar in jouw plaats gestorven – dan had jij tenminste nog tijd van leven gehad om je te bekeren, om je hart aan God te geven...*

In het smartelijk verdriet van David klinkt vooral de onzekerheid door over het lot van Absalom. En wie zal ook dat niet begrijpen. Maar tegelijk weer: wie kan de werkelijkheid van die smart ten diepste peilen!? Als je kind de kerk de rug heeft toegekeerd. Of erger nog: het geloof in God heeft verloren. Want dat is niet hetzelfde. Het kan inderdaad voorkomen dat je uit puur ongelooft de kerk de rug toekeert; dan is je verlaten van de kerk een teken van het feit dat je ook God verloren hebt. Maar evengoed kan het zijn dat je God in je hart allang vaarwel hebt gezegd, en toch – omdat je ouders dat willen, of omdat je anders alleen maar gezeur krijgt – nog braaf in de kerk komt. En andersom: dat je God nog steeds van harte liefhebt, maar bent afgeknapt op wat mensen op een bepaalde plaats en in deze tijd en op hun manier van de kerk maken. Dit laatste zeg ik met opzet zo, omdat we wel *zondige* mensen zijn, wij met z'n allen die de kerk gezicht, vorm en inhoud geven. En hoor je niet steeds vaker dat mensen daarop afknappen? Kinderen van de Here, die graag en van harte willen geloven, maar *niet in zo'n kerk*. Ik praat dit niet goed, maar signaleer wel dat het voorkomt. En het is goed dat we ons daar ook van bewust zijn, dat als iemand de kerk verlaat, *dat dus ook een aanklacht kan zijn over hoe wij met z'n allen kerk zijn*. Het kan een wanhoopsdaad zijn: je onttrekken aan een bepaalde kerk. Omdat je je niet begrepen voelt, niet geaccepteerd. Omdat je met jouw gedrag uit de toon valt, je bekeken voelt, veroordeeld. En dan heb je zoiets van: 'er wordt wel veel over liefde *gepraat* in de kerk, en ze willen ook allemaal wel dat God van *hen* houdt, maar houden ze ook *echt* van elkaar, houden ze ook echt van *mij*? Ik merk daar niets van.' En misschien wil je daar wel achter komen door niet meer in de kerk te komen of door je te onttrekken zelfs. *Kijken of ze dan nog om me geven...* Om er vervolgens achter te komen, dat ze je laten vallen als een baksteen, je niet meer aankijken en niet meer groeten... Ik hoop dat u een uitzondering vormt, maar gaat het helaas vaak niet zo?

Wie kan het verdriet peilen van ouders van wie kinderen niet meer in God geloven? Wie de zorg en moeite van hen van wie er niet meer naar de kerk gaan, of niet meer enthousiast, of alleen nog zo nu en dan?

En dan ga je ook zoeken – waar heeft het aan gelegen? Wat hebben we fout gedaan? Hebben we wel genoeg... Hadden we niet meer... En ook: *we hebben alle kinderen dezelfde opvoeding gegeven, en toch is er ééntje bij, die...*

Zulke gedachten zijn beslist niet verkeerd. Het is nuchter en realistisch er bij stil te staan dat je ook in je opvoeding, ook in je *geloofs*opvoeding, mens bent en blijft. Zondig mens wel te verstaan, met allerlei tekortkomingen en beperkingen, ondanks alle goede bedoelingen. Je dat bewust zijn en ook daarover vergeving vragen is goed, het maakt bescheiden, en afhankelijk.

Maar er is meer. Besef ook dat je als ouder het geloof nooit aan je kind kunt geven – hoe zielsgraag je 't ook zou willen. Het is Gods Geest Zelf die harten aanraakt en in vuur en vlam zet voor Hem. Blijf daar om bidden.

Vergeet ook niet dat je kind uiteindelijk *zelf* verantwoordelijk is, ook voor keuzes als het gaat om geloof en leven uit het geloof; jij als ouder kan en mag dat nooit van hem/haar overnemen. En dan heeft ieder kind z'n eigen karakter en z'n eigen levensgeschiedenis – ook dat heeft invloed op *of* je gelooft, *hoe* je gelooft en *wat* je gelooft. Het is alles nogal complex dus en het is niet zo verstandig of jezelf of je kind of de omgeving de schuld te geven van ongelooft of kerkverlating: het is vaak een complex van factoren dat een rol speelt.

Als je dit zo zegt, betekent dat niet, dat je je daar dus wel achter kunt verschuilen. Nee: het is wel degelijk van belang hoe je als ouders zelf gelooft, hoe je met je geloof omgaat, of te merken is dat het invloed en betekenis heeft in je leven van alledag. Daar als ouders, als gezin, bewust mee bezig zijn en aan werken is absoluut geen verspilde tijd en energie. Het is wel degelijk van belang hoe we samen kerk zijn, met elkaar omgaan, om elkaar denken, elkaar waarderen, stimuleren, aanspreken. Daar samen over nadenken en in oefenen is iets wat de Here van ons vraagt, omdat zijn Naam ons verbindt, omdat we in zijn Naam samen zijn. Het is wel degelijk van belang welke vrienden of vriendinnen je hebt – wat kun je veel hebben aan iemand bij wie je je hart kunt luchten en met wie je alles wat je bezig houdt veilig en in geloof kunt delen. Dan is investeren in echte vriendschappen nooit vergeefse moeite.

Nou hebt u misschien zoiets van: da's allemaal heel mooi en aardig domie, maar m'n kind is inmiddels wel het geloof kwijt. Kun je daar ooit mee leven? Je moet, je wilt er toch niet aan denken wat dat voor de eeuwigheid betekent? Iemand heeft eens een roman over kerkverlating geschreven onder de titel '*Waar geen troost voor is...*' En geeft dat niet treffend weer hoe het is, hoe het voelt? Allemaal mooi gepraat over oorzaak en gevolg – maar wat als je er mee geconfronteerd wordt? Wat moet je er dan mee? Want hoe dan ook: het blijft je kind.

Dan zegt ik: het is goed als het je er veel aan gelegen is, ondanks het pijnlijke van ongelooft, van een onttrekking, van een andere kerkkeus, de relatie met je kind goed te houden. En dan kun je het niet altijd maar weer hebben over wat je *scheidt* – hoe wezenlijk dat ook voor je is -, maar dan kun je je beter richten op wat je *bindt*. En een hartelijk welkom, een veilig thuis blijven bieden. Want je hoeft toch niet altijd alleen maar met woorden van je geloof te getuigen! Je kunt dat ook doen door de houding die je aanneemt, de liefde die je – ondanks alles – blijft geven, de belangstelling, het meeleven, etc. Dat is niet altijd makkelijk, maar zoek er wel de mogelijkheid voor, zo goed en zo kwaad als het gaat.

En daarbij: wat een machtig wapen blijft het gebed voor je kinderen. Concreet voor ze bidden. Elke dag opnieuw. Of het Licht weer ooit bij hen mag doorbreken.

En wat als je dat niet meer meemaakt? Ik wil daar twee dingen over zeggen:

1) **Gods verbond blijft eeuwig gelden.** Ook als het van mensenkant verbroken wordt is God nog de Getrouwe die eeuwig zijn verbond gedenkt. Dat betekent niet dat het dus niks uitmaakt hoe je leeft en wat je doet, etc. 'Als alles uiteindelijk toch goed komt...' Nee, zo werkt het niet. Maar het betekent wel, dat er altijd hoop blijft, en dat zelfs bij de laatste snik nog bekering mogelijk is. Nu heb ik een meisje vroeger bij mij op school eens horen zeggen: 'als ik later groot ben dan geloof ik niet en doe ik lekker waar ik zelf zin in heb en doe alles wat God verboden heeft, en dan vlak voordat ik sterf ga ik me weer bekeren, en dan kom ik toch nog in de hemel.' Als jij d'r ook zo over denkt dan vergis je je en neem je God niet serieus. Bovendien: weet jij wanneer je vlak voor je sterven staat? De dood kan zo plotseling komen. Wat dan als het te laat is?

2) **Gods armen schieten nooit tekort.** Waar wij mensen niet meer kunnen bereiken, machteloos staan, daar zijn er voor God nog mogelijkheden. Hij is genadig en heel lankmoedig. Waar wij

iemand al lang hebben opgegeven of afgeschreven, heeft Hij nog geduld. En wacht, en wacht en wacht... met open armen.

En gelukkig is het oordeel niet aan ons.

Amen

Gebed na de preek over 2 Samuël 18:33

(overgenomen uit het Dagboekje 2002, maandag 23 september)

Here Jezus, wilt U uw doorboorde handen uitstrekken naar ons en onze kinderen. Geef dat we met elkaar steeds weer bij U uitkomen. Onze armen zijn zo kort en onze opvoeding vaak zo armzalig. Wij zijn als kinderen vaak zo zondig en brengen er niets van terecht.

Breng onze kinderen die afgedwaald zijn terug. U kunt dat. Wij vaak niet meer. Wij hebben al genoeg moeite de sfeer goed te houden om onze kinderen niet helemaal van ons te vervreemden. Wilt U harde harten breken en bekering geven. Gun Satan niet het genoegen uw beloften te doorbreken.

We bidden U voor de ouders van afgedwaalde kinderen. Hun verdriet is niet te peilen. Wilt U ze troosten met uw evangelie, dicht bij ze zijn en als het mag hun gebeden verhoren.

Wees met de opvoeders. Maak ze vol van U en ook doorzichtig naar U toe. Geef dat ze uw liefde kunnen doorgeven. Geef gezinnen waar uw liefde woont. Tussen ouders onderling, tussen ouders en kinderen en tussen kinderen onderling.

Wees met hen die alleen moeten opvoeden. Geef kracht, inspiratie en troost. En geef mensen om hen heen die hen helpen en ondersteunen.

Zorg voor hen die geen kinderen hebben. Geef ook hen een voorbeeldfunctie voor een komende generatie.

Heer, ontferm U over ons en onze kinderen.

Amen

Liturgie (morgendienst):

Psalm 107: 1,2,3 / Psalm 107:4,5 / 2 Samuel 18:24-33 / Psalm 132:1,5,6,10 / 2 Samuel 18:33 / Psalm 42:2,5,7 / Lied 444:1,2,3